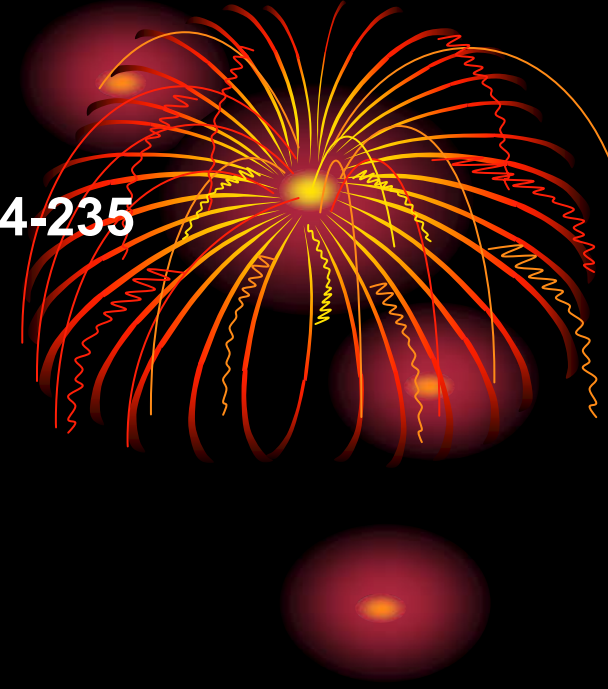

MODELLERDEN ÖĞRENME Enver CANER 224-235

- Kaynak II; Eğitim Psikolojisi

Yazar;B.YEŞİLYAPRAK

Hazırlayan;Enver CANER 2005-2006

Ders Sor.; Doç. Dr. Nasip DEMİRKUŞ ,

- 1-Önce Soruları Tıklayın Yanıtlamaya Çalışın.
- 2-Verdiğiniz Yanıtların Şıklarını Kenara Yazın.
- 3-Sonra Yanıtlarınızı Kontrol Ediniz.
- 4-Yanlış Yanıtları Muhakeme Ediniz.
- 5-Gösteriyi İzleyin Tekrar Aynı İşlemi Yapınız.

MODELLERDEN ÖĞRENME

- SOSYAL ÖĞRENME KURAMININ EN ÖNEMLİ ÖĞESİDİR
- MODEL OLAN KİŞİ NELER ÖĞRENEBİLİR?

- 1)Yeni bilişsel beceri ve davranışlar öğrenilebilir.
- 2)Öğrenilenleri güçlendirir veya söndürür
- 3)Model gözlemlenerek sosyal güç ve motivasyon sağlanabilir.
- 4)Model gözlemlenerek çevrenin ve nesnelerin nasıl kullanılacağı öğrenilebilir.
- 5)Model gözlemlenerek duygusal tepkilerin nasıl ortaya konulacağı öğrenilebilir.

- İnsanlar her gördüğü davranışları almazlar veya taklit etmezler.
- Model ile gözlemleyeninin karakter benzerlikleri veya özellikleri davranışın taklit edilmesi oranını artırır.(Yaş, cinsiyet, karakter, benzerlik ve statü gibi.)

Davranışın özelliği

- İnsanlar basit davranışları karmaşık davranışlardan daha çok model alır.

İşaret

Model alınan davranışın sonuçlarının öğrenmeye etkisi

- Öğrencinin yapmış olduğu istenmeyen davranış, öğretmen tarafından onaylanmadığı veya kabul edilemez olduğuna dair tepki almalıdır. Eğer almıyorsa bunu diğer öğrencilerin taklit etme durumu ortaya çıkabilir. Fakat istenmeyen davranışa karşı verilen tepki bir başka istenmeyen davranışa model oluşturacak şekilde olmamalıdır.

Olumsuz model davranışın gözlemleyene etkisi

● Cezalandırma	● Toplumda kabul edilmezlik taklit edilmeyi azaltma.
● Aşırı ceza	● Kişilik problemlerine yol açma cezayı problem çözme aracı olarak görme.
● Cezasız kalma	● Toplumsal kabul edilebilirlik, sönmenin azalması, işlevsellik değerinin artması, taklit edilme olasılığının artması.

Gözlem yaparak öğrenme ikiye ayrılır

- Dolaylı etki yoluyla başkalarının davranışlarının sonunda onların alacakları ödül veya cezanın gözlemleyenin aynı davranışı yapma veya yapmama kararına etkisi.
- Model alınan kişinin yaptığı davranışta ödül veya ceza almamasına rağmen gözlemleyenin modelin davranışını taklit etmesi.

Sosyal öğrenme kuramının dayandığı temel ilkeler

1. **Karşılıklı belirleyicilik:**

Öğrenmeyi; birey çevre ve davranış olarak üç temel faktör birlikte oluşturur

2. **Sembolleştirme:** Bandura`ya

göre, insanlar dünyada gördüklerini zihinlerinde sembolleştirirler. Semboller insanların zihninde dünyadaki gördükleri temsilcileridir. Bu durum, insanlara düşünme ve düşüncelerini ifade etmede dili kullanma gücünü sağlar.

3.Öngörü kapasitesi: İnsanlar geçmişte yaşadıklarını düşünce ve sembollerle zihinlerine kodlayarak ileriye dönük planlar yapma gücüne sahiptirler.

4.Dolaylı öğrenme kapasitesi: İnsanlar başkalarının davranışlarını ve o davranışların sonuçlarını gözlemleyerek öğrenirler. Başkalarının deneyimlerinden öğrenilmesi insanların öğrenme kapasitesi ve hızını yükseltir.

5.Kendini düzenleme kapasitesi:

Sosyal öğrenme kuramının temel ilkelerinden biri de kendini biçimlendirme potansiyeli olduğunu kabul etmesidir.Çünkü insanlar kendi hayatını kontrol etme ve düzenleme gücüne sahiptirler.

6.Kendini yargılama kapasitesi:

Sosyal öğrenme kuramının son ve en önemli ilkesidir. Bireyler kendi fikirlerini ve düşüncelerini uyguladıktan sonra sonuçları değerlendirir ve kendisini yargılayabilir. Bu

Öz-yeterlilik

- Sosyal öğrenme kuramının temel kavramı olup kişinin kendinin farkında olmasıdır.
- Bireyin karşılaşmış olduğu güçlüklerde nasıl başarılı olabileceğine ilişkin kendisi hakkındaki inancıdır. Kısaca kişinin kendini bilmesi olarak tanımlanabilir.

Öz-yeterliliğin gelişmesini sağlayan kaynaklar dörde ayrılır

1. Yaşantı
2. Dolaylı yaşantılar
3. Sözel ikna
4. Psikolojik durum

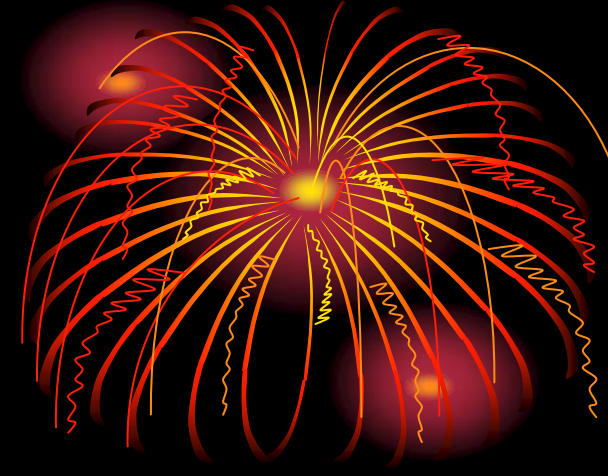
Davranışta öz-yeterliğin rolü

- Kişinin bir davranışı yapabileceğine dair kendine olan inancı ve yaptığı davranışın sonucunun başarılı olabilmesi ile ilgili beklentileri kişinin davranışı yapmasında etkilidir.

Öz-yeterliğin etkisi

- Kişinin öz-yeterlik durumu iki şekilde ortaya çıkar:
 1. Birey göstereceği davranışın kendi kapasitesinin üzerinde olduğuna inanırsa o davranışı yapmak istemez.
 2. Kişi göstereceği davranışı yapabileceğine inanırsa o davranışı yapma eğilimi artar. Kısaca öz-yeterlik, kişinin yapacağı davranış ile kendi kapasitesinin örtüşüp örtüşmediğinin kişinin kendisi tarafından fark edilmesidir.

- Öz-yeterliğin gelişmesinde bireyin su üç boyuttaki yaklaşımı belirleyici olur.
- 1. Yeterlilik beklentisi: bireyin yapılacak olan işin başarıp başaramayacağına ilişkin değerlendirmesi
- 2. Genelleme: bireyin öğrendiği bir davranışı benzer durumlara transfer edebilmesi
- 3. Güçlendirme: bireyin bir davranışı yapabileceğine güçlü bir şekilde inanması.

